

PRE VAŠE ODVÁŽNE PODNIKATEĽSKÉ PLÁNY

Nové poistenie pre malých
a stredných podnikateľov
ProBiznis

NAŠE SLUŽBY
MÔŽETE VYUŽIŤ AJ
Z POHODLIA DOMOVA

www.kpas.sk | ekomfort.kpas.sk | Infolinka 0800 11 22 22

**KOMUNÁLNA
POISTOVŇA**
VIENNA INSURANCE GROUP

Pre všetko, na čom záleží

PREŠPORSKÝ podnikateľ

Mesačník Bratislavskej regionálnej komory SOPK

Číslo 1 / Ročník XVIII. • Január 2025

2025
PF

Z domácej kuchyne

S lávňosť atmosféru vianočného stretnutia Bratislavskej regionálnej komory SOPK podčiarklo odovzdanie Čestného uznania SOPK, ktorú komora udelila Výskumnému ústavu papiera a celulózy, a.s. pri príležitosti 30. výročia jeho existencie. Z rúk predsedu Igora Junasa a riaditeľa BRK Juraja Majtána si ho prevzal predseda predstavenstva a generálny riaditeľ ústavu Ing. Štefan Boháček, PhD.

pokračovanie na 4. strane

Impulz pre vinohradníctvo a vinárstvo

Bratislavský samosprávny kraj v spolupráci s partnermi plánuje v Modre vybudovať moderný vinársko-ovocinársky kampus, ktorý prepojí vzdelávanie, odbornú prax a aplikovaný výskum. Vzniknúť tu má nielen nová komplexná vzdelávacia infraštruktúra, ale aj centrum excelentnosti pre oblasť poľnohospodár-

stva a obnovený vinohradnícky inštitút. „Vinohradníctvo a vinárstvo sú nielen ekonomicky významné, ale tvoria aj neoddeliteľnú súčasť našej kultúrnej identity. Kampus bude miestom, kde sa spojí vzdelávanie, prax a výskum, pretože tradi-

pokračovanie na strane 2

Vitajte v novom roku 2025. Na začiatku roka by sme mali byť plní optimizmu, nových nápadov a ambícií, aby všetko bolo lepšie ako v minulom. Aj keď po 35 rokoch trhovej ekonomiky a „intenzívnej“ snahe všetkých doterajších vlád ešte stále nemáme prepojený západ s východom diaľnicou, na nedostatok zmien vo všetkom ostatnom si teda určite sťažovať nemôžeme. Ledva ich stačíme sledovať a prispôbovať sa im. Hovorí sa, že zmena je prostriedkom k progresu. Otázkou však je, či všetky tieto zmeny, či už u nás alebo v medzinárodnom meradle, prajú práve takémuto vývoju. Na dlhodobé plánovanie a budovanie stratégií si budeme musieť ešte počkať (ktovie dokedy) a opäť pracovať v režime „byť pripravený na všetko“. Od podnikateľov sa akosi automaticky očakáva, že si zo všetkým poradia. Veď inú možnosť ani nemajú. Vyžaduje si to však mimoriadnu dávku flexibility nielen od majiteľov firiem, ale aj od zamestnancov. A, samozrejme, sa to prejavuje aj vo zvyšovaní nákladov takmer vo všetkých nákladových položkách. Základ podnikateľskej stratégie a snahy, teda ziskovosť, sa stala ťažko riešiteľnou dilemou. Zaželajme si teda do nového roku hlavne pevné zdravie, dobré nervy a schopnosť nájsť tie najvhodnejšie cesty na zvládnutie všetkých situácií. Aj my v komore sa budeme snažiť flexibilne reagovať na všetky požiadavky podnikateľov a prispieť tak aspoň čiastočne k zmierneniu súčasných podmienok na podnikanie. Tešíme sa teda na spoluprácu a nezabudnite že „S úsmevom ide všetko lepšie“.

Juraj Majtán
Riaditeľ Bratislavskej regionálnej komory SOPK

TÉMA ČÍSLA

Bankovníctvo

Obsah

- 6 Budúcnosť majú „zelené“ portfóliá
- 8 Online peňaženky
- 9 Umelá inteligencia prinesie efektívnejšie riadenie
- 10 Čo čaká banky na Slovensku v roku 2025
- 15 Podnikateľský servis

dokončenie zo strany 1

cie musia kráčať ruka v ruke s inováciami a udržateľnosťou. Naším cieľom je vytvoriť priestor, ktorý bude formovať budúcnosť slovenského vinárstva a vinohradníctva," uviedol predseda BSK Juraj Droba.

Centrum excelentnosti

Cieľom vzniku vinársko-ovocinárskeho kampusu je podpora inovatívneho prístupu k stredoškolskému odbornému a celoživotnému vzdelávaniu v oblasti potravinárstva, vinárstva, vinohradníctva a ovocinárstva prostredníctvom špecializovaného odborného pracoviska. Súčasná Stredná odborná škola vinársko-ovocinárska v Modre sa má stať centrom excelentnosti pre oblasť poľnohospodárstva, ktoré bude spolupracovať na medzinárodných projektoch. Realizovať bude experimenty, organizovať odborné krúžky a súťaže, ako aj rozvíjať inklúziu a kariérne sprevádzanie. Významným krokom je aj obnovenie vinohradníckeho inštitútu zameraného na zavádzanie inovácií, skúmanie pôvodu produktov a obnovu tradícií v šľachtiteľstve. Kampus má ambíciu stať sa lídrom v oblasti moderného vzdelávania a inovácií v agro-potravinárskom sektore.

Moderný vzdelávací kampus

Bratislavský samosprávny kraj plánuje v Modre vytvoriť komplexnú infraštruktúru, ktorá zahŕňa rekonštrukciu budovy školy a internátu. Rekonštrukciu prejde aj budova Výskumného ústavu potravinárskeho a jeho odborných pracovísk, ktorých vlastníkom je Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR. Súčasťou projektu je aj modernizácia materiálo-technického vybavenia odborných učební, zníženie energetickej náročnosti budovy a využívanie obnoviteľných zdrojov energie. Významným prvkom bude vybudovanie centra praktického vzdelávania s profesionálnou vínnou pivnicou, ktorá bude slúžiť nielen potrebám strednej školy, ale aj vinárom, vinohradníkom, ovocinárom, sadovníkom a vedeckým pracovníkom

PREŠPORSKÝ podnikateľ

Prešporský podnikateľ • Ročník XVIII, číslo 1/2025
 Registračné číslo: MK SR: EV 23/08
 ISSN: 1337-8295 • © BRK SOPK 2008
 Vydáva: Bratislavská regionálna komora SOPK
 Adresa: Jašíkova 6, 826 73 Bratislava
 IČO: 30 842 654
 Tel.: 02 / 4829 1257
 e-mail: mzervan@googlemail.com
 Šéfredaktor: Miroslav Zervan • Tel.: 0905 436 937
 Grafická úprava: MSG Design s.r.o.

EU Business Hub Japonsko a Kórejská republika

EU Business Hub - Japan and the Republic of Korea je program financovaný Európskou úniou, ktorý podporuje malé a stredné podniky a umožní im zúčastniť sa 10 obchodných misií do Japonska a 10 misií do Kórejskej republiky v priebehu nasledujúcich štyroch rokov. Každá obchodná misia umožní skupine 50 inovatívnych európskych spoločností profitovať z rozsiahleho obchodného poradenstva a párovania obchodných partnerstiev B2B. Účastníci sú starostlivo vyberaní na základe kritérií, vrátane ich produktov a technológií, zdrojov a kapacít, ako aj obchodnej stratégie. Registrácia na portáli EU Business Hub je rýchly proces, ktorý zaberie len pár minút. Po registrácii je potrebné podať prihlášku priamo cez portál na konkrétnu obchodnú misiu, o ktorú máte záujem.

OBCHODNÉ MISIE S OTVORENOU REGISTRÁCIOU:

1. EU Business Hub @ Japan IT Week Spring 2025 / 21.-25. apríla 2025

Prihlasovanie do 13. januára 2025.

Registrácia a informácie o finančnej podpore: <https://eubusinesshub.eu/en/mis-sions-catalogue/eu-business-hub-japan-it-week-spring-2025>

SOPK INFO DAY

Na podporu účasti v programe EU Business Hub – Japan and the Republic of Korea organizuje Bratislavská regionálna komora SOPK online stretnutia, kde zodpovie otázky týkajúce sa prihlasovania na misie.

KONTAKT: ivana.spirova@sopk.sk

v oblasti potravinárstva a vinohradníctva. Cieľom je vytvoriť moderné vzdelávacie prostredie spojené s praxou a podporou regionálneho hospodárstva.

Podpora vzdelávania a výskumu

Vznik vinohradnícko-ovocinárskeho kampusu podporila aj vláda SR. Bratislavskej župe sa podarilo získať kľúčových aktérov a podpísať memorandum o spolupráci v oblasti vedy, výskumu a vzdelávania pre vinohradnícky a ovocinársky sektor. „Projekt reaguje na dlhodobé štrukturálne problémy a výzvy v oblasti vzdelávania a školstva v Bratislavskom samosprávnom kraji, kde odborné vzdelávanie v tejto oblasti trpí nízkou atraktivitou, nedostatkom kvalifikovaných pracovných síl a modernizačným dlhom v infraštruktúre a vybavení. Vinárstvo a ovocinárstvo ako tradičné odvetvia regiónu získajú podporu prostredníctvom kampusu,

ktorý bude slúžiť na rozvoj miestneho hospodárstva, zníži sa odliv absolventov a bude poskytovať kvalitné odborné vzdelanie. Kampus umožní študentom a profesionálom získavať praktické zručnosti, podporí výskum a inovácie v pestovaní hrozna a ovocia a zlepši produktivitu odvetvia. Zároveň sa zameria na ekologické a udržateľné praktiky, čím prispeje k ochrane životného prostredia a zachovaniu biodiverzity," doplnila Barbora Lukáčová, riaditeľka odboru stratégie, územného rozvoja a riadenia projektov BSK. Celkový odhadovaný rozpočet vinársko-ovocinárskeho kampusu je cca 10 miliónov eur, z toho oprávnené výdavky z Programu Slovensko majú dosiahnuť bezmála 5,3 milióna eur, ďalšími zdrojmi, z ktorých bude kampus dofinancovaný sú programy Cezhraničnej spolupráce a Spoločná poľnohospodárska politika.

Island

Hospodárstvo Islandu je známe svojou stabilnou ekonomikou a vysokou životnou úrovňou obyvateľstva. Krajina disponuje rozmanitými prírodnými zdrojmi vrátane geotermálnej energie, rybolovu a turizmu. Island má otvorenú a priaznivú obchodnú politiku, čo vytvára ideálne podmienky pre zahraničné firmy.

Pre slovenské firmy ponúka Island množstvo príležitostí v oblastiach ako obnoviteľné zdroje energie, informačné technológie, cestovný ruch a biotechnológie. Islandský trh je relatívne malý, čo môže byť výzvou, no kvalita jeho obyvateľstva a ich kúpna sila robia z Islandu atraktívny trh pre investície.

Hospodárstvo

Napriek náročným prírodným podmienkam je táto krajina takmer úplne sebestačná v oblasti produkcie mäsa, mliečnych výrobkov a vajec. Vďaka využitiu geotermálnej energie sa pestuje množstvo zeleniny v skleníkoch. Islandský IT sektor patrí medzi najrýchlejšie rastúce odvetvia ekonomiky. S energetickou sieťou získavajúcou 99% energie z obnoviteľných zdrojov je Island atraktívnym miestom pre energeticky závislé odvetvia. Okrem toho sa na Islande rýchlo rozvíja aj priemysel dátových centier.

Aktuálna situácia islandskej ekonomiky je veľmi pozitívna. Základom pre Island je turizmus, rybolov a export hliníku. Rybolov a cestovný ruch sú hlavnými piliermi hospo-

dárstva. Rybolov priamo zabezpečuje prácu pre 7 500 ľudí, čo predstavuje približne 3,9% pracovnej sily. Okrem toho tvorí rybolov a súvisiace odvetvia až 27% islandského HDP. Cestovný ruch sa aj po pandémie výrazne rozvíja a spolu s rybolovom a energetikou tvorí stabilný základ ekonomiky Islandu.

Špecifická podnikania

Islandský trh ponúka zaujímavé obchodné príležitosti vďaka postupnej liberalizácii pravidiel obchodu. Pre úspešné obchodovanie je výhodou spolupráca s miestnymi obchodnými zástupcami, ktorí majú nezastupiteľnú úlohu v prvých fázach obchodných kontaktov. Krajina tiež ponúka efektívne podnikateľské prostredie, inovatívnu pracovnú silu a výhody ako konkurenčná cena energie či voľný obchod s Čínou a Európou. Navyše, nízke dane, vládne stimuly a kvalitná infraštruktúra robia z Islandu atraktívnu destináciu pre podnikanie.

Vzťahy Islandu s EÚ

Island má ako člen EHP blízke vzťahy s EÚ, ktoré mu umožňujú účasť na jednotnom trhu a spoluprácu v rôznych oblastiach vrátane výskumu, vzdelávania a ochrany spotrebiteľa, a má tak prístup k mnohým výhodám EÚ bez toho, aby bol členom Únie. Tieto vzťahy sú pre Island dôležité z hľadiska obchodu, investícií a rozvoja.

Zahrančné investície

Island je atraktívnou destináciou pre zahraničné investície vďaka svojmu členstvu v EHP, čo znamená voľný prístup k obrovskému trhu EÚ. Ak plánujete investovať na Islande, nezabudnite, že niektoré odvetvia vyžadujú špeciálne povolenia a licencie, ako napríklad rybolov, energetika, letecká doprava, životné prostredie a nehnuteľnosti. Pre presné informácie a postup pri investovaní sa odporúča konzultovať s miestnymi právnymi poradcami alebo agentúrami pre podporu investícií. S výhodami ponúkanými Islandom môžete objaviť nové obchodné príležitosti a rozšíriť svoje podnikateľské aktivity.

Zahrančný obchod so SR

Zahrančný obchod medzi Slovenskom a Islandom je síce na nízkej úrovni, no Slovensko má pozitívnu bilanciu vo vzájomnom obchodovaní. Slovensko dováža z Islandu hlavne hliník, farmaceutické výrobky, kotly, stroje, prístroje, zariadenia, mäsové výrobky a optické prístroje. Naopak, na Island sa vyvážajú hlavne vozidlá, odevy, stroje, nábytok a doplnky.

Kontakt:

Velvyslanectvo Slovenskej republiky v Nórsku
Thomas Heftyes gate 24, 0244 Oslo
+47 476 31 820
emb.oslo@mzv.sk
cons.oslo@mzv.sk

Z domácej kuchyne

Pre tému tohtoročného Vianočného klubu Bratislavskej komory SOPK sme siahli do vlastnej kuchyne a prítomným podnikateľom priblížili niektoré služby, ktoré môžu nájsť v ponuke komory. Medzi ne patrí predovšetkým vystavovanie ATA karnetov.

ATA karnet je medzinárodný colný dokument, ktorý umožňuje dočasný dovoz tovaru do zahraničia bez platenia cla alebo iných poplatkov. Používa sa hlavne na veľké vzorky, výstavné exponáty a profesionálne vybavenie. Je platný vo viac ako 70 krajinách a funguje na princípe zjednodušenia colných procedúr. Umožňuje dočasný dovoz a vývoz tovaru na veľtrhy, výstavy alebo podobné podujatia, obchodníkom slúži na prezentáciu vzoriek bez ďalších platení cla, alebo umožňuje prepravu nástrojov, alebo potrebných technológií na pracovné účely, napríklad servisné práce v zahraničí. Šetrí čas a peniaze tým, že odbúrava potrebu jednotlivých colných deklarácií, znižuje náklady na rôzne poplatky a dane a zaručuje jednoduchý návrat tovaru po skončení jeho dočasného použitia.

Slovenská obchodná a priemyselná komora je jediným oficiálnym orgánom oprávneným vydávať ATA karnet na Slovensku v rámci Medzinárodnej obchodnej komory (ICC), ktorá spravuje ATA systém na globálnej úrovni.

Po užitočnej prednáške pokračovali prítomní v rozhovoroch pri pripravenom občerstvení a skonštatovali, že išlo opäť o vydarené stretnutie.

▣ Inovačná polhodinka

V prostredí neustáleho technologického pokroku a zvyšujúceho sa tlaku na udržateľnosť a efektivitu čelí veľa malých a stredných podnikov výzve, ako implementovať inovácie, automatizáciu a zelené technológie do svojich procesov. Cieľom konceptu Inovačná polhodinka je poskytnúť účastníkom praktické riešenia, odborné rady a príklady dobrej praxe, ktoré im pomôžu zvládnuť tieto výzvy efektívne a s minimálnymi nákladmi.

Cieľovou skupinou sú manažéri malých a stredných podnikov, odborníci z oblasti priemyselnej automatizácie a výroby, špecialisti na obnoviteľné zdroje energie a energetickú efektivnosť, personál zodpovedný za udržateľnosť a znižovanie uhlíkovej stopy vo firmách, ako aj študenti a pedagógovia odborných škôl so zameraním na technológie a inovácie. Prvé stretnutie online cez ZOOM bude 23. januára od 9.00 h. a bude sa venovať Automatizačnej pyramíde, automatizácii a príkladom projektov a podrobnejšie aj Duálnej Akadémii (Súkromná SOŠ Automobilová DA) a rekvalifikácii personálu. Od 9:30 – 10:00 h. bude priestor na privátne online konzultácie. Partnermi programu sú Súkromná stredná odborná škola automobilová, Blumenbecker Slovakia s.r.o., Slovenské centrum digitálnych inovácií (SCDI) a Daikin Slovensko.

Kontaktná osoba: Ivana Spírová, E: ivana.spirova@sopk.sk

Registrácia: <https://www.sopk.sk/ba/event/inovacna-polhodinka/>

▣ Klub podnikateľov

Pre podnikateľov malých a stredných spoločností, riaditeľov, TOP manažérov a obchodných manažérov je určené ďalšie stretnutie Klubu podnikateľov, ktoré sa uskutoční 16.1. 2025 o 16:00 h.

Ing. Soňa Sopóci je držiteľkou medzinárodného certifikátu procesného špecialistu a konzultanta pre oblasť zlepšenia fungovania firmy a jej kontroly. Lektorka pôsobí v oblasti TOP manažmentu už takmer 20 rokov.

Registrácia: <https://www.sopk.sk/ba/event/klub-podnikatelov-sumarizacne-stretnutie-k-jesennemu-podnikatelskemu-klubu/>

▣ Biznis kompas s Evou Gáboríkovou

Bratislavská regionálna komora SOPK organizuje každý druhý štvrtok v mesiaci o 13:00 hod. Biznis kompas a krajinou, ktorej sa budeme venovať 9. januára 2025 je Južná Kórea.

Sprievodkyňou bude aj tentoraz PaedDr. Eva Gáboríková, M.A., PhD., ACC, ktorá je konzultantkou v oblasti medzikultúrnej komunikácie a má viac ako 20 rokov skúseností s vedením workshopov a tréningov zameraných na riešenie medzikultúrnych problémov v práci, prekonávanie komunikačných bariér a predchádzanie kultúrnym nedorozumeniam v biznise. Svoje skúsenosti prináša firmám na Slovensku, v Európe, USA i Ázii a podporuje ich lídov a tímy pri zvládaní kultúrnych rozdielov.

Registrácia: <https://www.sopk.sk/ba/event/biznis-kompas-s-evou-gaborikovou/>

Kontaktná osoba: Ivana Spírová, E: ivana.spirova@sopk.sk

▣ Daňová a účtovná polhodinka

Bratislavská regionálna komora SOPK v spolupráci so spoločnosťou CLA SLOVAKIA prináša overený formát krátkeho webináru s následnou možnosťou individuálnej konzultácie s expertami. Daňoví a účtovní experti zo spoločnosti CLA SLOVAKIA sú pripravení online cez ZOOM podať výklad k výpočtu dane z motorových vozidiel a ozrejmiť uzávierkové operácie roka 2024.

Pravidelná polhodinka sa uskutoční 15. januára a začne sa o 9.00 h. Od 10.00 je možnosť online osobnej konzultácie pre účastníkov, vždy v trvaní najviac 10 min. na 1 účastníka.

Program je určený pre podnikateľov, finančných riaditeľov, interných účtovníkov a všetkých, ktorí chcú zlepšiť svoje znalosti z oblasti daní a účtovníctva.

Kontaktná osoba: Ivana Spírová, E: ivana.spirova@sopk.sk

Registrácia: <https://www.sopk.sk/ba/event/danova-a-uctovna-polhodinka/>

Významný projekt v oblasti polovodičov

Slovenská technická univerzita v Bratislave spolu so Slovenským centrom pre polovodiče, Elektrotechnickým ústavom SAV a Centrom vedecko-technických informácií SR dosiahli významný úspech. S projektom „Kompetenčné centrum pre back-end polovodičové technológie“ za 8 miliónov eur uspeli v rámci európskeho programu Digital Europe Programme (DEP).

Projekt vyhodnotili ako najúspešnejší z celoeurópskej výzvy na kompetenčné centrá pre polovodiče. Spomedzi všetkých členských štátov EÚ dosiahol v hodnotení ako jediný plný počet bodov.

Veľká príležitosť pre Slovensko

Projekt má prínos pre celé Slovensko. Jeho hlavným cieľom je budovanie ekosystému slovenského polovodičového priemyslu so zameraním na oblasť púzdrenia výkonových polovodičov. Európska únia týmto projektom posilňuje polovodičový priemysel v Európe, čím reaguje na výzvy, ktoré vyplynuli z nedávnej čipovej krízy.

„Tento projekt je pre Slovensko obrovskou príležitosťou zaradiť sa medzi významných hráčov v oblasti polovodičov v Európe. Cieľom je vytvoriť dostatočnú bázu kvalifikovaných odborníkov, prepojiť akademickú sféru s priemyselnou praxou, prilákať mladé talenty a ukázať im perspektívu v tomto rýchlo sa rozvíjajúcom odvetví,“ povedal profesor Vladimír Kutiš, dekan Fakulty elektrotechniky a informatiky STU v Bratislave.

Výsledok strategického plánovania

Rozhodnutie orientovať rozvoj ekosystému polovodičov na Slovensku práve do oblasti púzdrenia čipov vychádza z niekoľkoročného strategického plánovania a dialógov s odborníkmi z domácich i zahraničných organizácií, vrátane Rakúska, Českej republiky a Nemecka. Dôležitým aspektom je aj orientácia slovenského hospodárstva na automobilovú produkciu. Vznikajúce kompetenčné centrum bude koncentrovať kľúčové poznatky od špičkových odborníkov a organizácií zo svetovo významných

krajín. Tieto znalosti sa budú ďalej šíriť najmä medzi malé a stredné podniky, výskumné inštitúcie a univerzity na Slovensku.

„Podpora tohto projektu jasne ukazuje, že Slovensko má ambíciu rozvíjať technologicky pokročilé odvetvia, ktoré majú zásadný význam pre budúcnosť hospodárstva. Veríme, že výsledky tejto iniciatívy prinesú nielen nové investície, ale aj pracovné miesta a zvýšia konkurencieschopnosť krajiny na medzinárodnej úrovni,“ hovorí Peter Miklovič, generálny riaditeľ Slovenského centra pre polovodiče.

Viac do vzdelávania odborníkov

Vytváranie polovodičového ekosystému zahŕňa budovanie odborných kapacít, pracovnej sily a špičkového vybavenia pre výskum, vývoj a výrobu. Kľúčovou úlohou projektu a kompetenčného centra bude aj posilnenie vzdelávania na vysokých a stredných školách. Slovensko bude potrebovať širokú škálu odborníkov v oblasti

polovodičov, aby mohlo prilákať nových investorov a zapojiť sa do európskych dodávateľských reťazcov.

Čipová kríza v rokoch 2020–2023 významne zasiahla priemyselnú výrobu v EÚ. Ukázala obrovskú závislosť Európy od dodávok čipov z Ázie, ktorá spôsobila odstavenie výrobných liniek európskych automobiliek, zatiaľ čo ázijské automobilky mohli vo výrobe pokračovať. Táto situácia viedla k výraznému poklesu tržieb a ukázala potrebu znížiť závislosť Európy na externých dodávateľoch. Naším cieľom je preto opätovné získanie samostatnosti v produkcii čipov.

Vďaka investíciám do polovodičového priemyslu má Slovensko príležitosť stať sa významným hráčom v európskych dodávateľských reťazcoch, čo prinesie dlhodobé ekonomické benefity. Projekt „Kompetenčné centrum pre back-end polovodičové technológie“ je významným krokom k tomu, aby Slovensko zohralo kľúčovú úlohu v tejto strategicky dôležitej oblasti. STU ●

Budúcnosť majú „zelené“ portfóliá

Drvivá väčšina firemných pôžičiek v Únii je rizikových. Smeruje do spoločností, ktoré majú problém držať krok s budovaním zelených zdrojov a zaostávajú vo vyradovaní fosílnych palív. Tým strácajú do budúcnosti schopnosť konkurovať aj splácať úvery, hovorí Európska centrálna banka.

Analýza Európskej centrálnej banky (ECB) odhaľuje, že portfóliá podnikových úverov 90 percent bánk v eurozóne nie sú v súlade s klimatickými cieľmi EÚ. Správa skúma pôžičky šiestim sektorom, ktoré sú pod tlakom, aby urýchlene znížili emisie – energetika, automobilový priemysel, ropný a plynárenský sektor, oceliárstvo, ťažba uhlia a výroba cementu.

Ak firmy z týchto kritických sektorov neznižujú emisie a ani nemajú plán tak urobiť, strácajú do budúcnosti konkurencioschopnosť. Správa ukazuje, že banky pri poskytovaní pôžičiek týmto nezohľadňujú vplyv stúpajúcej ceny uhlíka, riziko väčšej závislosti od cien energií, uviaznutia aktív, prísnejšie environmentálne predpisy a meniace sa preferencie spotrebiteľov. To sa ale finančným inštitúciám do budúcnosti nemusí vyplatit.

Hrozba nesplácania úverov

Spoločnosti, ktoré neplánujú investovať do dekarbonizácie, totiž môžu mať čoskoro problém si tieto pôžičky dovoliť. To vystavuje poskytovateľov pôžičiek, teda banky, hrozbe

nesplácania úverov. Okrem toho, ak portfólio firemných pôžičiek banky nie je v súlade s jej vlastnými stanovenými klimatickými záväzkami, môže to tiež viesť k súdnym sporom.

Mnohé finančné inštitúcie sú však vo veľkej miere závislé od poskytovania úverov korporáciám v energeticky náročných sektoroch, ktoré vytvárajú väčšinu ich úrokových príjmov. Pre finančné inštitúcie je preto nevyhnutné posúdiť riziká vyplývajúce z prechodu na dekarbonizované hospodárstvo. Riziká spojené so zmenou klímy nie sú spojené len s úvermi, ale môžu ovplyvniť aj oblasť cenných papierov.

Svetlým príkladom sú elektroautá

Keď je korporácia zle nastavená, prispôbuje svoju produkciu pomalšie, ako si vyžadujú klimatické politiky, čo môže znížovať jej konkurencioschopnosť.

Analýza hovorí, že rizikovosť firiem je spojená s oneskorenými plánmi postupného vyradovania fosílnych palív v automobilovom a energetickom sektore v kombinácii s pomalým budovaním obnoviteľných kapacít. Kým v sektore ropy a zemného plynu produkcia v rámci eurozóny klesá, banky na

dalej financujú rozširovanie ťažby fosílnych palív mimo eurozóny. Keďže zelená transformácia a splnenie klimatických cieľov si vyžaduje odklon od využívania ropy a plynu, dôsledkom môžu byť podľa ECB uviaznuté aktíva.

Automobilový priemysel je na tom o trochu lepšie, keďže banky poskytujú úvery korporáciám aj na výrobu elektrických vozidiel. Na druhej strane výroba automobilov so spaľovacím motorom nevykazuje žiadne známky útlmu.

Korporácie majú na svedomí viac ako 50 percent celkového nesúladu s klimatickými cieľmi EÚ, pretože pomaly vyradujú technológie náročné na uhlík. Viac ako 30 percent však súvisí nedostatočným financovaním obnoviteľných zdrojov energie.

Financovanie ťažkého priemyslu

Riešením pre banky je podľa ECB využívanie metrik, ktoré klimatické riziká zohľadňujú a väčšia transparentnosť v tom, komu úvery poskytujú. Finančné inštitúcie môžu tiež predbehnúť čoraz prísnejšie regulácie tým, že si vypracujú vlastné plány ozeleňovania svojho portfólia. Tretím riešením je výhodnejšie požičiavať spoločnostiam v uhlíkovo náročných odvetviach, a tým ich motivovať k investíciám do dekarbonizácie.

Podľa ECB totiž zmena klímy prináša nielen riziká, ale aj obrovské investičné príležitosti. Ročné investície budú musieť v nadchádzajúcom desaťročí zvýšiť o približne 520 miliárd eur, aby bolo možné dosiahnuť ciele Európskej zelenej dohody a nulové emisie do polovice storočia, odhaduje správa. Takzvané financovanie (zeleného) prechodu (transition finance) bude kľúčovým nástrojom, prostredníctvom ktorého môžu banky podporiť svojich klientov produktmi a službami potrebnými na zelenú transformáciu a zároveň ho využiť ako finančnú príležitosť. Zatiaľ čo už existujú trhy a taxonómie pre zelené technológie, ktoré sú oprávnené na ekologické financovanie, ako sú solárne panely alebo batérie, kapitál na financovanie zelených investícií v uhlíkovo náročných sektoroch chýba. Napríklad Citigroup odhadla, že náklady na dosiahnutie čistých nulových emisií v letectve, lodnej doprave, cestnej nákladnej doprave, vo výrobe ocele a cementu sú až 1,6 bilióna dolárov. Potrebujeme finančné trhy, ktoré dokážu podporiť aj kritické sektory náročné na uhlík, vytvoriť impulz pre celohospodárske zmeny a znížiť emisie pri ich zdroji, hovorí ECB.

euractiv •

Zelené financovanie pre udržateľnú budúcnosť

Banky hrajú kľúčovú úlohu v boji proti klimatickej zmene, pričom ich úverová politika je v prednej línii tejto snahy. Ako finančné inštitúcie začleňujú klimatické riziko do riadenia úverov, menia sa aj ich postupy pri poskytovaní úverov, čo má zásadný vplyv na celý finančný sektor aj na spoločnosť ako takú.

Bankový sektor sa musí vyrovnat s výzvami, ktoré prináša klimatická zmena, a to nielen vzhľadom na ich vlastné operácie, ale aj v rámci širšieho finančného systému. Klimatické zmeny predstavujú značné kreditné riziko, ktoré je možné kategorizovať do dvoch hlavných skupín:

- fyzické riziká (napríklad extrémne poveternostné udalosti poškodzujúce majetok)
- transformačné riziká (napríklad zmeny v politike, technológiách a spotrebiteľských preferenciách smerujúce k nízkoemisnému hospodárstvu).

Klimatické riziko v úverovej politike

Banky reagujú na tieto výzvy integráciou klimatického rizika do celého životného cyklu úveru, čo zahŕňa stratégiu, upisovanie, správu portfólia a vykazovanie. Tento proces sa začína prehodením úverových obchodných stratégií s cieľom identifikovať, aké trhy, segmenty a spoločnosti budú ich klientmi, aké produkty im budú ponúkať a aké inovácie sa prinesú na trh s ohľadom na riziká a príležitosti spojené so zmenami klímy.

Dôležitým hodnotiacim aspektom sú ESG kritériá, ktorý bankový sektor začleňuje do svojich úverových rozhodnutí, čím sa snaží identifikovať a minimalizovať riziká spojené s klimatickými zmenami.

Začlenenie klimatického rizika do úverovej politiky nie je len o zvládaní rizík; je to tiež o identifikácii nových príležitostí. Napríklad, banky môžu podporovať prechod na uhlíkovo neutrálnu ekonomiku poskytovaním financovania pre projekty obnoviteľnej energie, energeticky účinné stavby,

a technológie zachytávania uhlíka. Prístup k úverom pre takéto projekty sa stáva flexibilnejším a atraktívnejším, čím sa podporuje rýchlejšie prijímanie udržateľných riešení. Tento prístup nielenže pomáha minimalizovať potenciálne straty spojené s klimatickými rizikami, ale tiež umožňuje bankám stať sa lídrami v udržateľnom financovaní. Finančné inštitúcie zavádzajú okrem toho špeciálne postupy na hodnotenie rizík spojených s klimatickými zmenami, ako súčasť svojich úverových politík. Analyzujú potenciálne dopady extrémnych klimatických udalostí na schopnosť klientov splácať úvery a na hodnotu zabezpečenia.

Najväčšie výzvy, ktorým banky čelia

Napriek značnému pokroku v oblasti začleňovania klimatického rizika do úverovej politiky čelia banky viacerým výzvam. Medzi ne patrí nedostatok presných dát o emisiách klientov, neistota spojená s klimatickými a ekonomickými predpovedami, a potreba vyvážiť krátkodobé finančné ciele s dlhodobými udržateľnými cieľmi.

Komentuje Koloman Buzgó, riaditeľ Divízie pre firemných klientov ČSOB:

Ako konkrétne reaguje banka ČSOB svojou úverovou politikou na zmenu klímy a ako podporuje zelené podnikanie?

„Naša banka ponúka napríklad „zelené“ úvery na kúpu technológií obnoviteľných zdrojov energie, ale aj nehnuteľnosti s nízkou spotrebou energie alebo rekonštrukcie za účelom zvýšenia energetickej triedy budovy. Sú poskytované s výhodnejšou úrokovou sadzbou a zároveň bez poplatku za spracovanie. Naším klientom rovnako ponúkame certifikované ESG poradenstvo v oblasti CSRD reportingu. V blízkej dobe budeme spúšťať aj digitálnu platformu, ktorá pomôže klientom zorientovať sa v ESG témach, vrátane nástroja na spočítanie vlastnej uhlíkovej stopy, ale aj uhlíkovej stopy jeho výrobkov. V ČSOB ponúkame aj úvery, ktoré využívajú podporu z Európskej únie v rámci fondu InvestEU, vďaka čomu sú úrokové sadzby na pre klienta – podnikateľa, ktorý chce investovať do udržateľných riešení, výhodnejšie.“

ts •

Online peňaženky

Bezkontaktné online platby mobilom, smart hodinkami, náramkom či prsteňom tvoria zhruba tretinu celkových platieb. Niektoré banky ponúkajú klientom iba digitálne peňaženky, teda používanie virtuálnej platobnej karty od dvoch najväčších hráčov na trhu, iné majú širšie portfólio.

Pričinou môžu byť financie. „Platobné systémy, ako Google Pay, Apple Pay, si môžu účtovať menšie poplatky za transakcie, alebo v niektorých prípadoch aj mesačné poplatky. Je teda na každej banke, aby zvažila náklady, a ako je rozšírený systém platenia online kartou v danej krajine a medzi zákazníkmi,“ myslí si výskumník hrozieb spoločnosti Gen Jakub Vávra.

„Jednoducho, záleží na možnostiach integrácie, ochote integrovať sa a v konečnom dôsledku na tom, čo z toho bude mať banka alebo tvorca peňaženky,“ dopĺňa technologický riaditeľ spoločnosti MoroSystems, ktorá vyvíja platobné riešenia, Radek Teichmann.

Výhradne dvojicu najväčších služieb (Google Pay a Apple Pay) ponúkajú Raiffeisen banka, UniCredit Bank, Prima banka a Tatra banka. „Dva najväčšie platobné systémy sme si vybrali najmä preto, lebo pokrývajú najväčší počet operačných systémov používaných našimi klientmi,“ vysvetľuje hovorkyňa Tatra banky Simona Miklošovičová.

365.bank spolupracuje so šiestimi poskytovateľmi platobných systémov a digitálna mBank ich má až sedem, pričom mBank zároveň ako jediná podporuje Zepp Pay. „Ako prvá banka na Slovensku sme v júni ponúkli revolučnú platbu platobným prsteňom s podpornými službami a distribúciou a v septembri platbu náramkom. V júni sme klientom umožnili platiť pomocou Zepp Pay, teda šikovnými hodinkami Amazfit. V unikátnych riešeniach platenia pre našich klientov budeme pokračovať aj naďalej,“ vysvetľuje produktový špecialista mBank Daniel Marčan.

Aké sú rozdiely?

Každý z platobných systémov, teda systémov na spracovanie platieb, má iného vlastníka, a teda aj kompatibilitu s inteligentnými zariadeniami iných značiek.

„Rozdiely sú v používateľskom rozhraní a v tom, akým spôsobom používateľ s daným platobným systémom či peňaženkou pracuje. Sú si však celkom podobné. Zvyčajne používajú tokenizáciu, teda jednorazovú platobnú kartu, a šifrovanie platieb a pre každú platbu vytvárajú jednorazovú virtuálnu kartu. Platby sú tak bezpečnejšie a menej náchylné na zneužitie v porovnaní so zadávaním platobných údajov do online formulára,“ vysvetľuje J. Vávra.

Nemožno očakávať, že najväčší výrobcovia operačných systémov mobilných telefónov budú používať rovnakú digitálnu peňaženku, a to platí aj o výrobcoch inteligentných hodínok. „Určite sa platobné systémy dajú prepájať, závisí to však od ochoty jednotlivých strán. Ide najmä o to, čo zákazník získava tým, keď prejde do iného systému. Rovnako je dôležité, čo získava prevádzkovateľ,“ vysvetľuje R. Teichmann.

K situácii, že jeden platobný systém budú mať viacerí poskytovatelia, môže dôjsť vtedy, keď technologický gigant kúpi značku inteligentných hodínok, ako sa to pred piatimi rokmi stalo firme Fitbit, ktorú kúpil Google. „Klienti so zariadeniami Fitbit majú možnosť využívať Google Pay riešenie,“ prezradila hovorkyňa Tatra banky Simona Miklošovičová. K spojeniu dvoch najväčších hráčov pravdepodobne nedôjde. „Je nepravdepodobné, že by bolo možné prepojiť všetky platobné systémy a digitálne peňaženky. Napríklad Google Pay a Apple Pay sú uzavreté systémy, ktoré fungujú nezávisle od seba a sú nekompatibilné,“ hovorí J. Vávra.

Najznámejšie digitálne peňaženky

Apple Pay je digitálna peňaženka spoločnosti Apple. Bezkontaktné a online platby je možné robiť cez iPhone, Apple Watch, iPad alebo MacBook.

Google Pay, alebo peňaženka Google, umožňuje platbu pomocou zariadení s operačným systémom Android. Je to možné priložením mobilu s funkciou NFC k platobnému terminálu alebo cez smart hodinky Samsung. *Garmin Pay* ponúka bezkontaktné platby novšími modelmi značky športových hodínok a náramkov Garmin s funkciou bezdrôtovou technológiou NFC.

Fitbit Pay je digitálna peňaženka, ktorú majú novšie modely inteligentných náramkov a hodínok značky Fitbit.

Xiaomi Pay umožňuje bezkontaktné platiť hodinkami a náramkami od spoločnosti Xiaomi, ktoré majú funkciu NFC.

Swatch Pay poskytuje možnosť bezkontaktné platiť švajčiarskymi smart hodinkami značky Swatch.

Zepp Pay podporujú hodinky značky Amazfit vybavené bezdrôtovou technológiou NFC.

Bezpečnejšie ako karta

Digitálne peňaženky patria k najbezpečnejším spôsobom platby, dokonca bezpečnejším ako platobná karta. „Dôvodom je, že pred každým platením je vlastník vyzvaný na potvrdenie platby buď PIN kódom, odtlačkom prsta, alebo skenom tváre, čo napríklad pri bezkontaktnej platbe fyzickou kartou pri malých sumách absentuje. To znamená, že ak by aj niekto ukradol telefón so zapamätanou kartou, bez overenia systémom nedokáže vykonať platbu,“ tvrdí výskumník spoločnosti ESET Lukáš Štefanko.

Hoci je riziko minimálne, aj smart zariadenia môže napadnúť bankový vírus. „Vždy záleží na danej realizácii aj samotnom technologickom riešení. Môže byť nedostatočne zabezpečené a obsahovať zraniteľnosti, ktoré môžu útočníci využiť,“ uzatvára R. Teichmann.

finrep •

Umelá inteligencia prinesie efektívnejšie riadenie

Nedávno prijatý Akt o umelej inteligencii (Artificial Intelligence Act, AIA) má priniesť jednotný právny rámec pre využívanie a zodpovedný rozvoj umelej inteligencie v rámci Európskej únie. Vzťahuje sa na verejné a súkromné subjekty, vrátane bánk pôsobiach na Slovensku.

Tie si uvedomujú, že prispôbienie systémov využívajúcich umelú inteligenciu na nové regulačné požiadavky a povinnosť preukazovať ich bezpečnosť a spoľahlivosť prispeje k zvýšeniu ochrany klientov, aj keď si to bude vyžadovať vyššie nároky na technické a personálne zdroje bánk.

V aktuálnom prieskume Slovenskej bankovej asociácie potvrdilo 10 jej členských bánk, že umelú inteligenciu aktívne implementujú.

Trendy a riziká

Hlavným cieľom prieskumu bolo zmapovať súčasné trendy, výzvy a riziká spojené s využívaním umelej inteligencie a zistiť záujem bánk o využívanie jazykových modelov s dôrazom na slovenský jazyk. Z prieskumu vyplynulo, že väčšina bánk pri svojej činnosti využíva generatívne modely, jazykové modely a strojové učenie. Za kľúčové prvky umelej inteligencie považujú rozsah dát, z ktorej sa umelá inteligencia učí a jazykové modely, ktoré dokážu spracovať prirodzený jazyk, generovať obsah a do určitej miery porozumieť informáciám a simulovať interakciu podobnú tej ľudskej.

Respondenti potvrdili záujem o využívanie jazykových modelov s dôrazom na slovenský jazyk. Vidia tu potenciál na zlepšenie zákazníckych služieb a efektívnejšiu komunikáciu v slovenskom jazyku.

AI proti podvodom

Najväčším prínosom je pre banky využitie umelej inteligencie pri detekcii podvodov a automatizácii bežných procesov, ako sú zadávanie údajov či spracovanie transakcií. Vďaka analýze veľkého množstva transakčných údajov v reálnom čase napomáha umelá inteligencia bankám v mnohých prípadoch rozpoznať neštandardné správanie a zamedziť tak podvodným aktivitám skôr, než dôjde k stratám. Pri prevencii podvodov v online a mobilnom bankovníctve, kde je rýchlosť reakcie kľúčová, je umelá inteligencia obzvlášť nápomocná.

Jednou z najväčších výziev pri nasadzovaní umelej inteligencie je zabezpečenie ochra-

ny údajov a citlivých informácií. Presnosť výstupov umelej inteligencie je pre banky kľúčovým aspektom, ktorý vždy zodpovedne posudzujú pred nasadením umelej inteligencie do zodpovedajúcich procesov.

„Trendy spojené s implementáciou umelej inteligencie výrazne prispievajú k transformácii finančného sektora tým, že umožňujú rýchlejšie rozhodovanie a efektívnejšie riadenie finančných operácií, čo vedie k vyššej spokojnosti klientov a tiež vyššej úrovni bezpečnosti,“ ozrejmjuje Marcel Klimek, výkonný riaditeľ Slovenskej bankovej asociácie (SBA).

Akt o umelej inteligencii

Akt o umelej inteligencii má zabezpečiť rovnováhu medzi posilňovaním dôvery občanov v systémy umelej inteligencie a podporou ich ďalšieho rozvoja. Riadi sa prístupom založeným na rizikách, pričom tieto systémy kategorizuje do úrovní od minimálneho po neprijateľné riziko. Tento právny predpis nadobudol účinnosť v auguste 2024 a bude sa v členských štátoch plne uplatňovať o dva roky neskôr, s niekoľkými výnimkami: neprijateľné riziko, teda zákazy, nadobudnú účinnosť po šiestich mesiacoch, pravidlá riadenia a povinnosti pre modely umelej inteligencie na všeobecné účely sa začnú

uplatňovať po 12 mesiacoch a pravidlá pre systémy umelej inteligencie, ktoré sú súčasťou regulovaných výrobkov, sa začnú uplatňovať po 36 mesiacoch.

„Akt o umelej inteligencii je prvým právnym rámcom pre umelú inteligenciu a je príležitosťou, ako sprehľadniť trh a pridať bezpečnostný a informačný rozmer do všetkých aplikácií umelej inteligencie využívaných v rámci Európskej únie. Víťam túto iniciatívu, ľudia v dnešnej dobe už denne prichádzajú do kontaktu so systémami umelej inteligencie a často si to neuvedomujú,“ uvádza Marek Zeman, predseda Komisie pre bezpečnosť informačných systémov SBA, a zároveň vedúci oddelenia bezpečnosti informačných systémov a nových technológií v Tatra banke, je tiež členom CERAI – Stálej komisie pre etiku a reguláciu umelej inteligencie, ktorá je nezávislým odborným a poradným orgánom zriadeným Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR.

Pre bankový sektor nebude dodržiavanie novej regulácie zásadným problémom. Očakáva sa však viacero technických predpisov a právnych iniciatív, ktorým bude potrebné venovať zvýšenú pozornosť. Najaktuálnejším z nich je prvý návrh Kódexu postupov pre umelú inteligenciu. SBA •

Čo čaká banky na Slovensku v roku 2025

Nadchádzajúce obdobie zmien prinesie slovenským bankám kombináciu regulačných, technologických a ekonomických výziev, ktoré si vyžadujú prispôbenie ich stratégií a investícií. Pokračujúci trend digitalizácie a automatizácie, dôraz na udržateľnosť a ESG, výzvy v oblasti kybernetickej bezpečnosti a podvodov, ako aj nové formy platobných systémov či nový spôsob práce v bankách – na tieto všetky oblasti sa banky zamerajú, aby držali krok s dynamickými zmenami trhu a očakávaniami klientov.

V budúcom roku budú banky okrem spomínaných výziev čeliť aj ďalším, ktoré budú mať negatívny vplyv na ich hospodárenie. „Zavádzanie novej dane z finančných transakcií, spúšťanie okamžitých platieb, diskutovaný projekt QR platieb, ako aj významná európska banková regulácia budú v súbehu s existujúcim bankovým odvodom a zvyšujúcou sa daňou z príjmov znamenať, že rok 2025 bude pre bankový sektor mimoriadne technicky, ale najmä finančne náročný. Verím však, že z týchto ťažkých rokov vyjdú banky silnejšie a s alternatívnymi biznis modelmi, ktoré im umožnia rozvíjať sa a budú aj naďalej považované za výkladnú skriňu slovenskej ekonomiky,“ približuje Marcel Klimek, výkonný riaditeľ Slovenskej bankovej asociácie (SBA). SBA zároveň prináša 6 kľúčových tém, ktoré budú formovať bankový sektor na Slovensku v roku 2025:

Využitie generatívnej umelej inteligencie

Od uvedenia prvého praktického modelu generatívnej umelej inteligencie uplynulo len pár rokov a odborníci sa zhodujú, že bude patriť medzi kľúčové faktory ovplyvňujúce podnikanie. Slovenské banky už dnes venujú umelej inteligencii veľkú pozornosť.

Podľa nedávneho prieskumu SBA najvýznamnejšie banky na Slovensku implementujú nástroje umelej inteligencie, najmä generatívne a jazykové modely či strojové učenie. Najväčší prínos umelej inteligencie spočíva v detekcii podvodov a automatizácii procesov, ako je zadávanie údajov a spracovanie transakcií. Analýza transakčných údajov v reálnom čase umožňuje bankám v mnohých prípadoch identifikovať neštandardné správanie a zamedziť podvodným aktivitám. Hlavnou výzvou pri zavádzaní umelej inteligencie je ochrana údajov a presnosť výstupov, čo banky starostlivo posudzujú.

V budúcnosti sa najmä generatívna umelá inteligencia v bankovníctve bude podieľať na zlepšovaní interných procesov a personalizácii produktov a služieb pre klientov.

ESG reporting sa stane súčasťou života bánk a firiem

ESG reporting bude od roku 2025 zákonnou povinnosťou na základe novely Zákona o účtovníctve, ktorá zabezpečuje transpozíciu smernice EÚ o vykazovaní informácií o udržateľnosti podnikov (CSRD). „Cieľom ESG reportingu je poskytnúť investorom komplexný obraz o vplyve firmy či banky na životné prostredie a spoločnosť. Transparentné poskytovanie ESG údajov zlepšuje reputáciu firmy či banky tým, že demonštruje jej záväzok k etickým postupom, udržateľnosti a sociálnej zodpovednosti,“ vysvetľuje Ján Maxim, manažér pre ESG a udržateľnosť SBA. Banky a mnohé firmy sú v procese prípravy prvých povinných ESG reportov za fiškálny rok 2024 podľa CSRD.

- Ako prvé budú v roku 2025 (za fiškálny rok 2024) zostavovať prvý ESG report firmy, ktoré už reportovali podľa smernice o nefinančnom vykazovaní (NFRD) a patria do skupiny subjektov verejného záujmu;
- V roku 2026 (za fiškálny rok 2025) zostavia prvý report firmy, ktoré budú spĺňať dve z troch podmienok (>250 zamestnancov, obrat ≥ 50 mil. €, bilančnú sumu minimálne 25 mil. €);

- V roku 2027 (za fiškálny rok 2026) kótované malé a stredné podniky.

Dodržiavanie predpisov znamená integráciu ESG do obchodnej stratégie spoločnosti (banky), riadenia rizík a operácií, nielen splnenie si povinnosti vykazovania. Spoločnosti a banky musia v reportingu pokryť celý svoj hodnotový reťazec – vrátane dodávateľov a následných vplyvov. CSRD je príležitosťou na zvýšenie transparentnosti, prilákanie investorov zameraných na ESG a budovanie dlhodobej hodnoty prostredníctvom udržateľných postupov.

Prijímanie a odosielanie okamžitých platieb

Aj keď niektorí klienti v Európe využívajú okamžité platby v eurách už takmer 7 rokov, skutočná revolúcia nastane v budúcom roku. Od 9. januára 2025 sú všetky banky v eurozóne povinné podporovať prijímanie okamžitých platieb v eurách. Do 9. októbra 2025 sa táto povinnosť rozšíri o odosielanie okamžitých platieb v eurách a o overenie príjemcu platby – tzv. Verification of Payee. V súčasnosti SEPA Instantnú schému v Európe podporuje 2627 poskytovateľov platobných služieb, čo predstavuje 73 % všetkých

Čo čaká banky na Slovensku v roku 2025

európskych poskytovateľov. Podľa údajov EPC sa dnes každé piate euro v platobnom styku v EÚ prevádza prostredníctvom okamžitých platieb.

Okamžité platby prinesú v Európe množstvo výhod, ktoré zlepšia nielen efektivitu a pohodlie finančných transakcií, ale podpora aj vznik a rozvoj nových tzv. „nadstavbových služieb“. Môže ísť o nové druhy mobilných, peer-to-peer platieb, alebo rozvoj nových e-commerce riešení, prípadne platieb usku-točnených bezhotovostne z účtu na účet v predajniach, napríklad aj prostredníctvom QR kódu.

Nový spôsob práce

Postupujúca digitalizácia v bankovom sektore prináša aj zmeny v oblasti zamestnanosti. Kým pred desaťročím boli v bankovníctve bežne vyhľadávané pozície ako pracovník na pobočke alebo pokladník, dnes nie je výnimkou, ak banky popri tradičných finančných pozíciách hľadajú aj „špecialistu na manažment dát“, „manažéra pre stratégiu a udržateľnosť“, „analytika konverzácií chatbota“ alebo „inovátora“.

Umelá inteligencia má v najbližších rokoch pravdepodobne najväčší potenciál ovplyvniť väčšinu bankových pozícií. Jedným z dôsledkov jej zavedenia bude aj zvýšenie produktivity zamestnancov. Preto bude nevyhnutné, aby zamestnanci disponovali novými digitálnymi zručnosťami a znalosťami aj v tejto oblasti a zároveň zamestnávateľia budú kladť veľký dôraz na ich vzdelávanie a doškolovanie.

„Trendom v bankách sa stane aj tzv. agilný spôsob práce v tíme, vďaka čomu dokážu finančné inštitúcie reagovať na rýchlo sa meniace potreby zákazníkov, technologické trendy a regulačné požiadavky. Zvyčajne ide o malé tímy odborníkov z rôznych oblastí, ich prínosom je rýchlejšia adaptácia, efek-

tívnejšia komunikácia, lepšia zákaznícka orientácia a vyššia motivácia vďaka väčšej autonómii zamestnancov,“ ozrejmjuje Mária Brezovská, právnička a manažérka pre oblasť ľudských zdrojov SBA.

Bezpečnosť a podvody

V bankovom sektore je naďalej rastúci trend útokov zameraných na klientov. Čím sú banky odolnejšie, tým viac sa podvodníci sústreďujú na manipuláciu klientov. Najvýraznejší rast zaznamenávajú investičné podvody, pri ktorých podvodníci presvedčia klienta k vykonaniu podvodnej transakcie. V prevencii podvodov ostáva aj naďalej kľúčová gramotnosť a obozretnosť klientov. Podporou by však mala byť aj legislatíva, ktorá v prípade podvodu nezbavuje klienta zodpovednosti v plnej miere za svoje konanie. Predpokladáme, že na realizáciu podvodov sa čoraz viac bude zneužívať umelá inteligencia a útoky sa budú viac automatizovať.

Podvody s digitálnou identitou môžu byť ďalším významným rizikom, najmä v súvislosti s príchodom európskej digitálnej peňaženky. Preto je mimoriadne dôležité, aby sa pri implementácii regulačných požiadaviek súvisiacich s jej zavedením myslelo aj na zvyšovanie povedomia klientov o týchto rizikách.

Jedným zo spôsobov využitia umelej inteligencie je vytváranie deepfake videí, s ktorými sa už dnes stretávame pri investičných podvodoch. Využívanie deepfake technológií v reálnom čase, umožní personalizované útoky počas živých videohovorov. To predstavuje novú úroveň kybernetických hrozieb, na ktorú bude potrebné klientov upozorňovať.

Vysoké dane, nízka ziskovosť

Napriek postupnému poklesu sadzieb bankového odvodu slovenské banky aj v roku 2025 budú zaťažené jednou z najvyšších daní v Európe. V tomto roku očakávame,

že finančné domy na osobitnom odvode odvedú štátu približne 404 mil. EUR a v budúcom roku približne 340 mil. EUR.

Práve vysoký osobitný odvod má najväčší negatívny vplyv na ziskovosť slovenských bánk. Rentabilita vlastného kapitálu sa dnes u slovenských bánk pohybuje výrazne pod strednou hodnotou (mediánom) ziskovosti bankových sektorov ostatných krajín EÚ. Po odpočítaní vplyvu bankovej dane by sa ziskovosť slovenských bánk priblížila smerom k mediánu EÚ.

„Ak však porovnáваме ziskovosť v rámci strednej a východnej Európy, banky na Slovensku zaostávajú za ostatnými krajinami výraznejšie aj po odpočítaní vplyvu bankovej dane. Takýto vývoj môže mať v budúcnosti negatívny vplyv napríklad aj na výšku investícií v rámci bankových skupín, čo sa môže v strednodobom horizonte prejavíť aj v spomalení vývoja oproti okolitým krajinám,“ zhodnotil Marcel Laznia, analytik SBA.

Pokračujúca elektronizácia a digitalizácia

Prvé elektronické bankovníctvo bolo na Slovensku spustené presne pred 26 rokmi, prvú mobilnú bankovú aplikáciu banky predstavili pred 9 rokmi, prvé platby mobilom v obchodoch pred viac ako 6 rokmi. Výrazné zmeny za posledné obdobie ovplyvnili fungovanie mnohých firiem, ako aj bánk pôsobiacich na Slovensku. Priniesli so sebou rôzne technologické inovácie, vzostup digitalizácie, väčší dôraz na klientov a udržateľnosť, no banky súčasne čelili rôznym ekonomickým výkyvom, novým rizikám, nárastu konkurencie či zásahov vlád a regulátorov.

Banky na Slovensku patria medzi najdynamickejšie subjekty z hľadiska elektronizácie a digitalizácie svojich služieb. Aj napriek aktuálnej neľahkej situácii je predpoklad, že banky budú opäť silnejšie a budú môcť byť aj naďalej hnačím motorom slovenskej ekonomiky. SBA ●

SAV ocenila najlepšie vína

Vinárstva úspešné v 8. ročníku súťaže Víno SAV si v pondelok 9. decembra 2024 v Malom kongresovom centre SAV v Bratislave prevzali ocenenia. Diplomy odovzdával predseda SAV prof. Pavol Šajgalík a riaditeľ súťaže Kurt Kristel.

Porota udelila aj špeciálnu Cenu UČSS, ktorou oceňuje inovatívny prístup k technológii výroby vína. V tomto ročníku ocenenie získal Rizling rýnsky 2019 výrobcu Terra Wylak Winery, s. r. o. Na snímke aj predseda SAV Pavol Šajgalík a Kurt Kristel

„**Ď**kujeme všetkým vinárom, ktorí sa do našej súťaže zapojili a ďakujem aj pánovi inžinierovi Kristelovi, ktorý súťaž profesionálne vedie,“ povedal v úvode stretnutia predseda SAV prof. Pavol Šajgalík, ktorý zároveň pripomenul aj dve osobnosti, ktoré sa so súťažou spájajú, no odovzdávanie sa nemohli osobne tentokrát zúčastniť – spoluzakladateľa súťaže prof. Jána Duszu z Ústavu materiálového výskumu SAV a významnú odborníčku v oblasti šľachtiteľstva viniča Dorotu Pospíšilovú, ktorá rovnako stála pri zrode súťaže.

„V tomto degustačnom ročníku sa naozaj stretla kvalita, je to vidieť aj na počte medai-

lí, ktoré boli udelené. Veľmi sa z toho teším,“ zhodnotil vo svojom prihovore riaditeľ súťaže Kurt Kristel.

Hodnotenie vín sa uskutočnilo 27. júna 2024 v Kongresovom centre SAV Smolenický zámok. Vedci pod odborným vedením známych enológovov Kataríny Furdíkovej, Jozefa Navaru a Miloša Grančiča spoločne posúdili najlepšie slovenské vína. Komisie v tomto ročníku vyhodnotili 96 vzoriek od 26 výrobcov. Šampiónom súťaže sa stalo Veltlínske zelené ročník 2015 z produkcie vinárstva Karpatská Perla zo Šenkvice.

Kto zvíťazil?

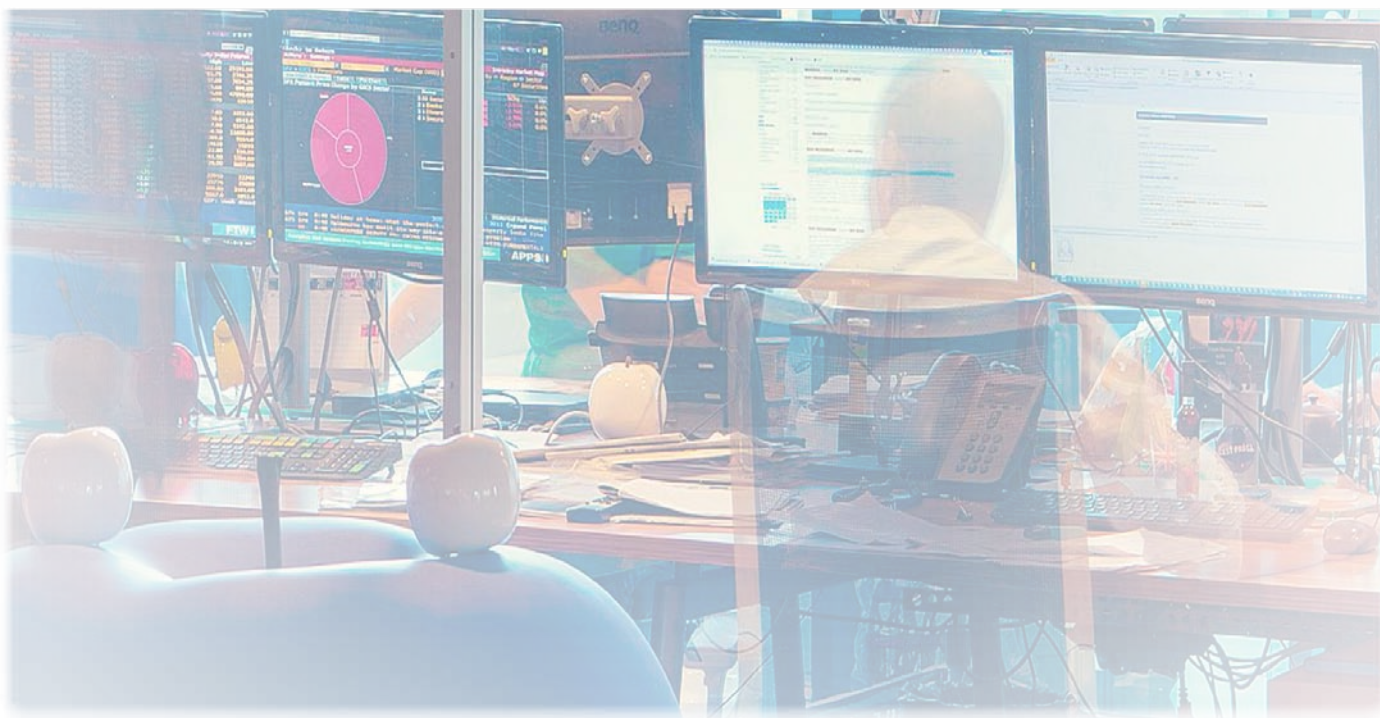
Vítazom kategórie A1 (biele tiché vína (0-12 g/l redukujúcich cukrov) sa stal Rizling rýnsky 2020, Château Belá. V kategórii A2 (biele tiché vína (12-45 g/l redukujúcich cukrov) zvíťazil Rizling rýnsky 2021, Zámocké vinárstvo. V kategórii ružových tichých vín zvíťazil Cabernet Sauvignon 2023, Šintavan. V kategórii červených vín sa stal víťazom Dunaj 2021, Vinárstvo S. Kategóriu šumivých vín bez rozdielu farebnosti brut ovládol Sekt Pálffy Brut NV, Shebo Winery Trade.

Dagmar Šebová za dve vinárstva Shebo Winery, Modra a Shebo Winery Trade, Nitra si preberá ocenenie z rúk riaditeľa súťaže Kurta Kristla.

Porota udelila aj špeciálnu Cenu Učenej spoločnosti Slovenska (UČSS), ktorou oceňuje inovatívny prístup k technológii výroby vína. V tomto ročníku ocenenie získal Rizling rýnsky 2019 výrobcu Terra Wylak Winery, ktorý ako jediný na Slovensku používa pri výrobe inovatívnu metódu parciálnej fermentácie pre vyzdvihnutie sensorických vlastností vína. Ocenené víno predstavila podpredsedníčka UČSS prof. Daniela Ježová.

O súťaži

Víno Slovenskej akadémie vied (SAV) je súťaž vín vyrobených v Slovenskej republike z hrozna pochádzajúceho zo Slovenskej republiky, ktoré hodnotia vynikajúci slovenskí vedci - členovia Učenej spoločnosti SAV (ďalej len UČS SAV) pri odbornej garancii popredných slovenských hodnotiteľov. Zámerom súťaže je neformálnym spôsobom, na základe anonymného výberu, odporučiť vína, ktoré by SAV využívala vo svojich zariadeniach a najmä pri rôznych svojich aktivitách s cieľom podporiť propagáciu slovenských vín vynikajúcej kvality. Trofeje Víno SAV sa udeľujú ako osobitný prejav uznania vedeckej komunity kvalitným produktom v SR v snahe popularizovať a propagovať SAV, ako aj zásadne podporiť kvalitnú domácu produkciu, s osobitným ocenením jej inovatívnosti a prihladením na regionálny rozvoj SR.

Sumár roka 2024 na finančných trhoch

Väčšina hlavných tried aktív doručila v minulom roku kladné zhodnotenie s výnimkou štátnych dlhopisov s dlhou splatnosťou a ropy. Americký akciový index S&P 500 strojovo prepisoval historické maximá a druhý rok po sebe narástol o viac ako 20 percent, čo sa stalo len štvrtkrát za ostatných 150 rokov, pod čo sa okrem rastu ziskov, najmä Big Tech firiem okolo umelej inteligencie, podpísal aj paralelný nárast valuácií na vysoko nadpriemerné úrovne pri pozitívnych očakávaníach ekonomického rastu bez väčších inflačných tlakov. Krátke konce dlhopisových výnosových kriviek klesli, keď reagovali na uvoľňovanie menovej politiky centrálnymi bankami, no dlhé konce sa posunuli nahor, keď mali na ne vplyv faktory ako solídne perspektívy rastu HDP (najmä v USA), očakávania štrukturálne vyššej inflácie, rastúce verejné dlhy a meniaci sa geopolitická realita. Zlato pokračovalo v posune na nové historické maximá, pod čo sa podpísali najmä jeho nákupy centrálnymi bankami pri vzniku tzv. sankčného rizika po zmrazení ruských devízových rezerv Západom. Ropa druhý rok po sebe strácala, keď na nej prevládol faktor previsu ponuky pri dynamickom raste ťažby mimo združenia OPEC+. Dolárový index sa posilnil na 25-mesačné maximá, keď americká ekonomika smeruje k „no landingu“, outperformuje zvyšok vyspelého sveta a očakáva sa, že jej nadvláda bude pokračo-

vať aj v tomto roku, čo bude limitovať ďalšie uvoľňovanie menovej politiky Fedom.

Veľkou anomáliou roka 2024 (na rozdiel od roka 2023) však bola absencia korekcie o viac ako 10 percent, ktorá nastáva v priemere 1,1-krát ročne s priemernou magnitúdou 14,2 percenta.

Ak by sme očakávali návrat k priemeru, potom možno predpokladať, že v tomto roku by mala prísť aspoň jedna viac ako 10-percentná korekcia. A ak vychádzame zo štatistík, že 15- a viacpercentný pullback sa objaví v priemere raz za dva roky, potom by nemalo byť prekvapením, že takáto udalosť by sa mohla vyskytnúť v aktuálnom roku (naposledy sa vyskytla v roku 2022).

Dôvody na korekciu môžu byť rôzne

Jedným z nich môže byť precitnutie z toho, že dlhý koniec americkej výnosovej krivky neklesne a ostane visieť vysoko napriek uvoľňovaniu menovej politiky. Desaťročný americký výnos sa aktuálne obchoduje okolo úrovne 4,6 percenta, teda približne 70 bázických bodov vyššie ako na konci roka 2023 a o 100 bázických bodov vyššie, odkedy začal Fed s cyklom „cutov“ v septembri. Nemožno úplne vylúčiť ani jeho ďalší rast k méte päť percent pri smerovaní americkej ekonomiky k „no landingu“ a pri protekcionizme v zahraničnom obchode, ktorý bude zvyšovať inflačné tlaky, ako aj pri ďalšej fiškálnej expanzii a raste verejného dlhu. Vyšší 10-ročný výnos

ako dôležitý diskontný faktor by mal tlačiť mimoriadne bohaté valuácie akcií na nižšie úrovne, špeciálne, keď aktuálne je equity risk premia na Wall Street záporná.

Iným faktorom, ktorý môže vyvolať pullback, je sklamanie z vývoja firemných ziskov, najmä Big Tech firiem okolo umelej inteligencie na čele s Nvidiou, ktoré tvoria viac ako tretinu trhovej kapitalizácie S&P 500 a kde šírka trhu na konci roka poklesla na historické minimá. Zisky môžu samy osebe solídne rásť, dokonca aj v súlade s očakávaniami, no trhovým hráčom sa to môže aj tak máliť, keď doteraz boli nastavení na to, že hospodárske výsledky a výhľady jasne prekonávali očakávania.

Ďalším faktorom môže byť skutočnosť, že trhové očakávania sú príliš optimistické a nacenené na dokonalosť, na goldilock scenár, kde by sa nič okolo ekonomiky, firemných ziskov či inflácie nemalo zaseknúť či negatívne prekvapiť. Rolu môže zohrať aj extrémny pozicioning investorov a ich nadváženosť voči Wall Street, ktorá by sa mohla opäť normalizovať.

Možné korekcie, na ktoré sa treba pripraviť a ktoré môžu prísť už v úvode roka, by sa mohli udiť aj pri celkovo kladnej návratnosti na Wall Street za celý tento rok, kde konsenzus trhu očakáva ešte rýchlejší rast firemných ziskov ako v minulom roku, ktoré by opäť mali najdynamickejšie rásť v sektore technológií pri predpoklade pokračovania boomu okolo umelej inteligencie. ●

V období ku koncu roka boli vydané dva nové zákony.

Zákon číslo 345/2024 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2025. Celkové príjmy štátneho rozpočtu na rok 2025 sa rozpočtujú sumou 27 620 827 091 eur, výdavky sa určujú sumou 33 899 538 438 eur a z toho vyplývajúci negatívny schodok štátneho rozpočtu sa určuje sumou 6 278 711 347 eur.

Zákon číslo 367/2024 Z. z. o kritickej infraštruktúre a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Tento zákon upravuje organizáciu a pôsobnosť orgánov štátnej správy na úseku kritickej infraštruktúry, postup pri identifikácii kritického subjektu a kritického subjektu osobitného európskeho významu, povinnosti kritického subjektu pri zabezpečovaní odolnosti kritickej infraštruktúry a zabezpečovaní kontinuity poskytovania základnej služby, zodpovednosť za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom, kontrolu nad dodržiavaním tohto zákona a audit. Okrem toho bolo vydaných 29 noviel zákonov, z ktorých vyberáme:

Zákon číslo 310/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia niektoré zákony. Upravuje niektoré ustanovenia o 13. dôchodku.

Zákon číslo 324/2024 Z. z., ktorým sa mení zákon č. 311/2001 Z. z. Zákoník práce v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia

a dopĺňajú niektoré zákony. Upravuje podmienky poskytovania príspevku na športovú činnosť dieťaťa zamestnávateľom.

Zákon číslo 353/2024 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti so zvýšením ochrany finančných záujmov Európskej únie zriaďuje v tento súvislosti na generálnej prokuratúre organizačný útvar závažnej kriminality, dopĺňa trestný zákon o odlišné sadzby v súvislosti s porušovaním záujmov EÚ a dopĺňa aj zákon číslo 91/2016 Z. z. o trestnej zodpovednosti právnických osôb. Okrem toho mení a dopĺňa aj iné zákony.

Zákon číslo 354/2024 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony mení zákon o DPH vo väčšom rozsahu, zákon číslo 289/2008 Z. z. o používaní registračnej pokladnice, kde výrazne zvyšuje pokuty, novelizuje nedávno vydaný zákon o dani z finančných transakcií číslo 279/2024 Z. z. a ďalšie zákony.

Zákon číslo 355/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 507/2023 Z. z. o dorovnávej dani na zabezpečenie minimálnej úrovne zdanenia nadnárodných skupín podnikov a veľkých vnútroštátnych skupín a o doplnení zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia

a dopĺňajú niektoré zákony. Do zákona 507/2023 okrem iného vkladá nový paragraf o predaji štátnych dlhopisov občanom do zákona číslo 530/1990 Zb. o dlhopisoch a v tejto súvislosti pridáva výnosy z týchto dlhopisov do oslobodených príjmov v zákone číslo 595/2003 Z. z. o dani z príjmov. Okrem toho, do tohto zákona pridáva niektoré nové ustanovenia k zdaňovaniu v oblasti skupín podnikov.

Zákon 363/2024 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti s niektorými opatreniami na zabezpečenie dostupnosti ústavnej zdravotnej starostlivosti rieši trestné dôsledky za porušenie povinností počas mimoriadnej situácie a to novelou trestného zákona (číslo 300/2005 Z. z.) a mení aj ďalšie súvisiace zákony.

Zákon číslo 368/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov vkladá nové ustanovenie, týkajúce sa povinného označovania cien vybraných tovarov predajcami, ako aj pokuty za jeho nedodržanie.

Iné právne predpisy

Uznesenia vlády číslo 717 a 734 určujú ďalšie strategické investície: Obmena vzdušných ozbrojených síl SR a Výstavba univerzitnej nemocnice v Martine.

Uznesenia vlády číslo 717 a 734 určujú ďalšie strategické investície: Obmena vzdušných ozbrojených síl SR a Výstavba univerzitnej nemocnice v Martine.

Počet virtuálnych sídiel rastie

Virtuálne sídla firiem si na Slovensku získavajú čoraz väčšiu obľubu a ich počet rastie. Kým v roku 2021 ich bolo 38 075, tento rok dosiahol ich počet 47 434, vyplýva z dát najväčšieho poskytovateľa virtuálnych sídiel MojeSídlo.sk. Virtuálne sídla by mali pritom využívať najmä živnostníci, start-upy, malé „eseročky“ a pobočky zahraničných spoločností, ktoré k svojmu fungovaniu nepotrebujú vlastné podnikateľské priestory.

„Virtuálne sídla sa stávajú nenahraditeľnou súčasťou slovenského podnikateľského ekosystému, poskytujú firmám a živnostníkom flexibilitu a efektivitu, ktoré sú potrebné pre úspešné podnikanie v dnešnom digitálnom veku,“ uviedol Lukáš Adamec z MojeSídlo.sk.

Vedie Bratislava

Z geografického hľadiska nie sú virtuálne adresy na základe informácií spoločnosti rozmiestnené rovnomerne naprieč územím

Slovenska. Dominovať by mala Bratislava, kde je evidovaných viac ako 36.000 virtuálnych sídiel. Nasledujú Košice so 4050 registrovanými sídlami, na treťom mieste je Žilina a štvrtá priečka patrí Nitre, vyčíslila spoločnosť.

Odborníci pripomenuli, že firmy, ktoré dokážu vďaka digitalizácii úspešne podnikáť bez nutnosti vlastných alebo prenajatých kancelárskych priestorov, tak nepotrebujú zariadenie, vybavenie a šetriť náklady za energie. Virtuálne sídlo by im malo taktiež zjednodušiť registráciu podnikateľskej aktivity a zároveň poskytnúť prestížnu adresu podnikania. Virtuálne sídla môžu ponúkať taktiež sprievodné digitálne služby, ako sú elektronická evidencia pošty, presmerovanie komunikácie a automatizácia administratívy, doplnila spoločnosť. **ta**

Bratislavská regionálna komora SOPK ponúka podnikateľom v rámci svojich vzdelávacích aktivít tieto konferencie, semináre, workshopy a tréningy:

Vzdelávacie aktivity

12. január 2025

Biznis kompas s Evou Gáboríkovou

Lektorka: PaedDr. Eva Gáboríková, M.A., PhD., ACC

15. január 2025

Daňová a účtovná polhodinka

Webinár

V spolupráci s spolupráci so spoločnosťou CLA SLOVAKIA

16. január 2025

Klub podnikateľov

On-line stretnutie

23. január 2025

Inovačná polhodinka

Zoom stretnutie

Iné aktuálne ponuky

Vystavovanie ATA karnetov – unifikovaný colný dokument pre tranzit a dočasný dovoz tovarov do tretích krajín bez cla
Osvedčovanie o pôvode tovaru – služby pre zjednodušenie Vášho zahraničného obchodu

Klub podnikateľov Bratislavskej regionálnej komory a **Klub mladých podnikateľov** – tematické klubové stretnutia členov BRK SOPK

Sledujte nás aj na FACEBOOKU

Bratislavská regionálna komora SOPK:

<https://www.facebook.com/ba.sopk.sk/>

Sledujte nás aj na LinkedIN

Bratislavská regionálna komora SOPK:

<http://bit.ly/linkedinbrksopk>

INCOTERMS

Pre každého, kto sa zaoberá medzinárodným obchodom, je k dispozícii odborná publikácia INCOTERMS 2020. Odborná publikácia je určená pre manažérov medzinárodného obchodu, odborníkov z colnej praxe, logistiky a zasielateľstva, bankovníctva, študentov a iných účastníkov, ktorí realizujú, alebo sa podieľajú na realizácii obchodných prípadov s tovarom na tuzemskom, ako aj medzinárodnom trhu. Používatelia iste ocenia dvojjazyčnosť tejto publikácie. Pôvodný oficiálny anglický text výkladových pravidiel MOK Incoterms® 2020 a jeho oficiálny slovenský preklad v zrkadlovom usporiadaní pomôže pri orientácii v spleti odborných výrazov. Veľmi pohodlný a praktický formát A5 obsahuje 310 strán a v publikácii nájdete odpovede na každý obchodný prípad. Veríme, že publikácia pomôže všetkým, ktorých problematika medzinárodného obchodu zaujíma. Bilingválnu publikáciu INCOTERMS 2020 môžete kúpiť priamo v našej regionálnej komore.

Blížšie informácie:

Telefón: 02/48291524 – Ing. Branislav Koukal

E-mail: branislav.koukal@sopk.sk

Bojujeme za vás

SOPK posúdila v rámci legislatívneho procesu tieto návrhy:

- zákon 399/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony;
- zákon 353/2024 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti so zvýšením ochrany finančných záujmov Európskej únie;
- zákon 354/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony;
- zákon 355/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 507/2023 Z. z. o dorovnávej dani na zabezpečenie minimálnej úrovne zdanenia nadnárodných skupín podnikov a veľkých vnútroštátnych skupín a o doplnení zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony;
- zákon 356/2024 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- zákon 357/2024 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 474/2013 Z. z. o výbere mýta za užívanie vymedzených úsekov pozemných komunikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony;
- nariadenie vlády 358/2024 Z.z., ktorým sa mení nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 296/2010 Z. z. o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania, spôsobe ďalšieho vzdelávania zdravotníckych pracovníkov, sústave špecializačných odborov a sústave certifikovaných pracovných činností v znení neskorších predpisov;
- návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 199/2004 Z. z. Colný zákon a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- návrh poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Romana Michelka, Andreja Danka a Dagmar Kramplovej na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov;
- oznámenie 359/2024 Z. z. Národnej banky Slovenska o vydaní opatrenia z 19. novembra 2024 č. 7/2024, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Národnej banky Slovenska z 31. marca 2015 č. 4/2015 o ďalších druhoch rizík, o podrobnostiach o systéme riadenia rizík banky a pobočky zahraničnej banky a ktorým sa ustanovuje čo sa rozumie náhlou a neočakávanou zmenou úrokových mier na trhu;
- nariadenie vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 195/2018 Z. z., ktorým sa ustanovujú podmienky na poskytnutie investičnej pomoci, maximálna intenzita investičnej pomoci a maximálna výška investičnej pomoci v regiónoch Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

Viete, že...?

...legislatívna úprava zákona o DPH účinná od 1. januára 2025 prináša okrem iného aj povinnosť oznámiť finančnej správe skutočnosť, že sa podnikateľ stal platiteľom DPH. Z dôvodu legislatívnej úpravy registračnej povinnosti v novele zákona o DPH, ako aj spôsobu pridelovania identifikačného čísla pre DPH, ukladá zákon podnikateľovi, ktorý sa stal platiteľom DPH povinnosť pred prvým vyhotovením pokladničného dokladu, ako platiteľ DPH, oznámiť finančnému riaditeľstvu, že sa stal platiteľom DPH. Urobiť tak musí prostredníctvom portálu finančnej správy v e-kasa zóne.

To neplatí pre podnikateľa, ktorý sa stal platiteľom DPH na základe žiadosti o registráciu podľa osobitného predpisu alebo k 1. januáru roka nasledujúceho po roku, v ktorom prekročil obrat podľa zákona o DPH.

Na základe tejto oznamovacej povinnosti podnikateľa na portáli finančnej správy v časti e-kasa zóna v profile podnikateľa je zapracovaná funkcionálna úprava určenia statusu platiteľa dane - označením/zakliknutím checkboxu „Platiteľ DPH“. Funkcionálna bude prístupná používateľom s oprávnením v e-kasa zóne podnikateľa s rolou ADMINISTRATOR a ÚČTOVNÍK.

Po splnení oznamovacej povinnosti zakliknutím checkboxu „Platiteľ DPH“ je podnikateľ povinný si z e-kasy zóny nanovo stiahnuť identifikačné údaje. Podnikateľ si nové identifikačné údaje importuje do online registračnej pokladnice.

V prípade podnikateľov používajúcich virtuálnu registračnú pokladnicu bude zmena platiteľa vykonaná automaticky po zakliknutí checkboxu v e-kasa zóne podnikateľa.

Do výplatného termínu

- odvod preddavku na poistné na verejné zdravotné poistenie plateného zamestnancom a zamestnávateľom,
- odvod poistného na nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, poistenie v nezamestnanosti, úrazové poistenie, garančné poistenie, poistného do rezervného fondu solidarity a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, ktoré odvádza zamestnávateľ.

Do 5 dní po výplatnom termíne

- odvod preddavkov na daň z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti znížených o úhrn daňového bonusu,
- prevod finančných prostriedkov mesačného prídelu do sociálneho fondu.

08. 01. 2025, streda

- odvod poistného na nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, poistenie v nezamestnanosti (dobrovoľné), poistného do rezervného fondu solidarity a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie za samostatne zárobkovo činnú osobu a dobrovoľne poistenú osobu,
- preddavok na poistné platiteľa dividend za poistenca, ktorý mal minulý mesiac príjem z dividend,
- odvod preddavku na poistné na verejné zdravotné poistenie za samostatne zárobkovo činnú osobu.

15. 01. 2025, streda

- odvod sumy na zabezpečenie dane z príjmov fyzických osôb a právnických osôb za predchádzajúci mesiac a oznámenie správcovi dane v súlade s rozhodnutím správcu dane,
- odvod dane z príjmov vyberanej zrážkou za predchádzajúci mesiac, predložiť výkaz o zrazení a odvedení dane a zaplatiť daň.

27. 01. 2025, pondelok,

namiesto 25. 01. 2025, sobota

- povinnosť podať daňové priznanie k dani z pridanej hodnoty platiteľom dane a v rovnakej lehote zaplatiť daň ak je zdaňovacím obdobím kalendárny mesiac,
- povinnosť podať daňové priznanie k DPH platiteľom dane a v rovnakej lehote zapla-

tiť daň ak je zdaňovacím obdobím kalendárny štvrtrok,

- povinnosť podať elektronickými prostriedkami súhrnný výkaz za predchádzajúci mesiac pre platiteľa DPH, ktorý dodal tovar s oslobodením z tuzemska do iného členského štátu osobe identifikovanej pre daň v inom členskom štáte alebo premiestnil tovar oslobodený od dane do iného členského štátu na účely svojho podnikania, alebo ktorý sa zúčastnil na trojstrannom obchode ako prvý odberateľ, alebo odoslal alebo prepravil tovar v režime call-off stock,
- povinnosť podať súhrnný výkaz za predchádzajúci mesiac pre daňového zástupcu za zastúpených dovozcov Daňovému úradu Bratislava,
- povinnosť podať kontrolný výkaz elektronickými prostriedkami za každé zdaňovacie obdobie, za ktoré je povinný podať daňové priznanie,
- povinnosť podať daňové priznanie k DPH za predchádzajúci mesiac pre osoby, ktoré nie sú platiteľmi DPH, ak im vznikla povinnosť platiť daň podľa § 69 zákona o DPH a splatnosť vlastnej daňovej povinnosti,
- platiteľ DPH môže podať súhrnný výkaz za kalendárny štvrtrok, ak hodnota tovarov nepresiahne v príslušnom kalendárnom štvrtroku a súčasne v predchádzajúcich štyroch kalendárnych štvrtrokoch hodnotu 50 000 eur,
- povinnosť pre zdaniteľnú osobu dane z pridanej hodnoty, registrovanú pre daň podľa § 7 alebo 7a zákona o DPH, podať elektronickými prostriedkami súhrnný výkaz za predchádzajúci štvrtrok, v ktorom dodala službu s miestom dodania v inom členskom štáte zdaniteľnej osobe alebo právnickej osobe, ktorá nie je zdaniteľnou osobou a je identifikovaná pre daň, a táto osoba je povinná platiť daň,
- povinnosť oznámiť colnému úradu množstvo cigariet uvedených do daňového voľného obehu na území SR za predchádzajúci kalendárny mesiac v členení podľa obchodného názvu cigariet, ceny cigariet uvedenej na kontrolnej známke a podľa počtu kusov cigariet v spotrebiteľskom balení cigariet,
- povinnosť podať daňové priznanie k spotrebnej dani z alkoholických nápojov za pred-

chádzajúci kalendárny mesiac prevádzkovateľom liehovarnického závodu na pestovateľské pálenie ovocia a malým samostatným pivovarom a v rovnakej lehote zaplatiť daň,

- povinnosť podať colnému úradu daňové priznanie k dani z alkoholických nápojov za predchádzajúci kalendárny mesiac platiteľom dane, ktorý v rámci podnikania opakovane prijíma alkoholický nápoj v pozastavení dane z iného členského štátu, a v rovnakej lehote zaplatiť daň,
- povinnosť pre platiteľa a prevádzkovateľa daňového skladu, oprávneného príjemcu, ktorý opakovane prijíma minerálny olej v pozastavení dane z iného členského štátu podať colnému úradu daňové priznanie a zaplatiť daň. Daňové priznanie je povinný podať aj za zdaňovacie obdobie, v ktorom daňová povinnosť nevznikla,
- povinnosť podať colnému úradu daňové priznanie k dani z tabakových výrobkov za predchádzajúci kalendárny mesiac platiteľom dane, ktorý v rámci podnikania opakovane prijíma tabakové výrobky v pozastavení dane z iného členského štátu, a v rovnakej lehote zaplatiť daň.

31. 01. 2025, piatok

- lehota na podanie daňového priznania na daň z motorových vozidiel a splatnosť dane,
- odvod dane z príjmov vykonanej zrážkou pre spoločenstvo vlastníkov bytov z príjmov fondu prevádzky, údržba a opráv,
- splatnosť mesačného preddavku na daň z príjmov fyzických osôb pre daňovníka, ktorého posledná známa daňová povinnosť presiahla 16 600 eur, a to vo výške 1/12 poslednej známej daňovej povinnosti,
- predložiť miestne príslušnému správcovi dane prehľad o zrazených a odvedených preddavkoch na daň z príjmov zo závislej činnosti, ktoré zamestnancom vyplatil, o zamestnaneckej prémii a o daňovom bonuse za predchádzajúci mesiac,
- predložiť miestne príslušnému správcovi dane hlásenie o vyúčtovaní dane a o úhrne príjmov zo závislej činnosti poskytnutých jednotlivým zamestnancom. vz •

Slovenská
obchodná
a priemyselná
komora

Bratislavská regionálna komora

Podpora a ochrana podnikania v tuzemsku a v zahraničí

- *Informačné služby*
- *Networking*
- *Zahranično – obchodné vzťahy*
- *Poradensko – konzultačné služby*
- *Vzdelávacie aktivity*
- *Rozhodcovský súd*
- *Legislatívna činnosť*
- *Spolupráca so samosprávou*

since 1850

<https://sopk.sk/ba>